

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Bezoekadres:
Weesperplein 8
(Vm. Stadstimmertuin 4-6)

Postbus 1409
1000 BK Amsterdam
www.crk.amsterdam.nl

Integrale Commissie Advies nr. 2021-6

Status: definitief

Onderwerp	Raamwerk Ringzone West
Datum	2-6-2021
Commissie	Eric Luiten (voorzitter), Do Janne Vermeulen, Annuska Pronkhorst, Patrick Koschuch, Ton Schaap, Jeroen Schilt
Secretaris	Paul Rosenberg, Eric Snoeck
Toelichting	Fenna Haakma Wagenaar, Maartje Pittery (R&D)
Overige deelnemers	Sandra Thesing (G&O), Rienk van Wingerden (R&D)

Achtergrond

De Ringzone West werd als laatste onderdeel van het AUP aangelegd, als gemengd stedelijke zone met voornamelijk sociale woningbouw en maatschappelijke en commerciële voorzieningen. Door de jaren heen is de Ringzone verder ontwikkeld tot een divers gebied met een gemengd woon- en werkmilieu en architectuur uit verschillende perioden. De individuele bouwprojecten die afgelopen decennia gerealiseerd zijn, kwamen veelal onafhankelijk van elkaar tot stand.

Met *Koers 2025. Ruimte voor de stad* is een impuls gegeven aan het gestructureerd oppakken van de nieuwe woningbouwopgave. Inmiddels is een deel van de woningbouwambitie gerealiseerd. In dit Raamwerk Ringzone West wordt rekening gehouden met een verdere verdichting met circa 4.000 nieuwe woningen en 180.000 m² BVO voorzieningen.

Het Raamwerk actualiseert en concretiseert de ambitie van *Koers 2025* en de daaropvolgende stedenbouwkundige studies tot een integraal kader dat de verdichtingsopgave koppelt aan ruimtelijke en duurzame verbeteringen.

Vraagstelling

Voldoet het Raamwerk als overkoepelend kader dat richting geeft aan de verdichtingsopgave en is het als instrument geschikt voor de (intensieve) begeleiding van individuele bouwinitiatieven in subcommissie 3 van de CRK?

Conclusie

Het Raamwerk biedt een robuust kader voor de inrichting van de openbare ruimte, het toevoegen van groen en het uitbreiden van maatschappelijke functies binnen het bestaande weefsel van de zone tussen de snelweg A10 en de spoorlijn. Een groot deel van de transformatie is – zoals in de nota zelf wordt geconstateerd – met wisselend succes al uitgevoerd. Dat legt een beperking op aan de ambities die in dit gebied nog ten uitvoer kunnen worden gebracht.

Interessant is de benadering vanuit een raamwerk openbare ruimte (verkeer- en groenstructuur) in combinatie met woonkwaliteit als ordenende principes voor de delen van het gebied die nog kunnen worden ingevuld. De commissie merkt daarbij op dat het kader op sommige punten heel specifiek is en op andere zo algemeen dat het blijft steken in ambities. De commissie adviseert met name de paragraaf over duurzaamheid nader uit te werken op basis van de meest actuele beleidsstukken (BENG, circulair, aardgasvrij, klimaatadaptief) en duidelijker te benoemen wat bedoeld wordt met AUP en post-AUP als onderliggende waarden voor dit gebied. Is het werkelijk de bedoeling door te bouwen in de geest van het AUP (verkavelingsvormen, compositie en uiterlijke verschijningsvorm) of is dat voor dit gebied inmiddels geen relevant uitgangspunt meer?

Ten aanzien van de uitwerking van individuele projecten bevat het kader weinig specifieke richtlijnen. Dat hoeft geen belemmering te zijn als in de slag van ambitie naar bouwenvolpde voldoende maatwerk kan worden geleverd. Afsproken is dat subcommissie 3 van de CRK in een vroeg stadium van de planvorming de rol van supervisor overneemt en samen met het projectteam stuurt op de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit van de kavelpaspoorten. Deze zouden voor de grote projecten die op stapel staan nu al in concept kunnen worden voorgelegd en in samenhang met het Raamwerk worden bekeken.

Nadere aanbevelingen

Ringweg A10 en spoor

Het raamwerk beperkt zich tot het opstellen van een kader voor de komende tien jaar. Dat heeft tot gevolg dat weinig geanticipeerd wordt op de ontwikkeling die de grote infrastructurele bundels in het gebied de komende decennia gaan doormaken. Er is begrip voor deze focus op de korte termijn, maar een eerste toets aan hetgeen in de Omgevingsvisie voor dit gebied is opgenomen, is wel nodig. Wat betekent een eventuele afwaardering van snelweg A10 voor de kwalitatieve kansen van het gebied? Zijn de stations- en metrolocaties geen uitgelezen plekken om in de toekomst maatschappelijk programma in op te nemen?

AUP

Het Raamwerk besteedt in algemene termen veel aandacht aan de erfenis van het AUP. Maar wat betekent dat concreet voor de omgang met de nog bestaande bebouwing uit de Wederopbouwperiode en voor het kader dat we aan nieuwbouw willen meegeven? Benoem in overleg met M&A specifieker voor welke locaties wordt uitgegaan van behoud van orde 2 en 3 anders keert die discussie per project terug op de onderhandelingstafel. In geval van vervanging is de vraag relevant of hier de uitgangspunten van de Nota Cultuurhistorie Nieuw West en de

welstandscriteria voor AUP en post-AUP gebieden gelden of is dat voor (delen van?) dit transformatiegebied niet langer een bruikbaar toetsingskader?

Woonkwaliteit

De hoge inzet op woonkwaliteit is een van de sterke kanten van dit Raamwerk. Eenzijdig georiënteerde woningen in diepe, massieve blokken met per woning een minimum aan beschikbare gevellengte zijn in veel verdichtingsgebieden het nieuwe normaal. In Nieuw West vervang je daarmee ruime, bestaande doorzonwoningen door een laagwaardiger variant in een hip jasje. Daarmee wil de commissie ondiepe blokken overigens zeker niet afserven, maar het is niet de enig denkbare oplossing. De commissie ondersteunt de nadruk op woonkwaliteit maar adviseert meer ruimte te laten in de architectonische uitwerking.

Amsterdam, 8 juni 2021
Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Eric Luiten', with a long, sweeping tail extending to the right.

Eric Luiten, voorzitter

Bijlage

Beleidskaders:

- Structuurvisie
- Koers 2025. Ruimte voor de stad
- Ontwikkelkader Ringzone West (2018)

Aangeleverde stukken:

- Raamwerk Ringzone West (R&D, 23-04-2021, versie 90%)
- Presentatie R&D 2-6-2021